(https://www.rudaw.net/turkish)

Terör örgütleri ‘teolojik referanslar’ ışığında çürütülüyor mu?

18-02-2020

Serkan Selman (https://www.rudaw.net/turkish/authors/serkan-selman)

PAYLAŞ

FAVORI LISTEME EKLE

GÖRÜŞ (HTTPS://WWW.RUDAW.NET/TURKISH/OPINION)

(https://www.rudaw.net/ContentFilesArchive/494942Image1.jpg?version=3528499)

Serkan Selman

Etiketler Serkan Selman(https://www.rudaw.net/turkish/search/news?tag=Serkan%20Selman)

İlgili içerikler

Gerginlik tırmanıyor; aşiretler silahlandı (https://www.rudaw.net/turkish/middleeast/iraq/260420211)

Türkiye'ye sığınan 180 Iraklı göçmen ülkesine döndü (https://www.rudaw.net/turkish/middleeast/iraq/24042021)

Süleymaniye'de 22 IŞİD'li yakalandı (https://www.rudaw.net/turkish/kurdistan/200420217)

Adana'da 7 Irak ve Suriye uyruklu IŞİD üyesi gözaltına alındı (https://www.rudaw.net/turkish/middleeast/turkey/130420212)

Ayrıca Görüş kategorisinde

Deq/Dövme (https://www.rudaw.net/turkish/opinion/08052021)

Amerika mı İran mı? (https://www.rudaw.net/turkish/opinion/07052021)

Avrupa Birliği ve Kürt sorunu (https://www.rudaw.net/turkish/opinion/06052021)

Şiir, tarihi hafızaya kazır (https://www.rudaw.net/turkish/opinion/29042021)

A+ A-

Toplumun bir kesimi ön yargılarla dolu katı ideolojik sabit fikirler nedeniyle veya kendilerini ispatlamanın bir yolu olarak terör faaliyetlerine katıldığı gibi, uğrunda ölmeyi göze aldıkları bir değer için de teröre başvurabilmektedir. İnsanların uğruna ölmeye değer gördükleri unsurların temelinde, inançları ve manevi duyguları yatmaktadır.

Bu çerçevede, "terörizmin" ideolojik boyutuna bakıldığı zaman farklı ideolojiler ile karşılaşılmaktadır. Resmi literatürde çoğunlukla bu ideolojiler üçe ayrılmaktadır.

İlki; Marksist-Leninist ideolojinin baskın olduğu örgütlerdir. Bu sınıflandırma içerisinde değerlendirebilecek olan örgütlerin temel hedefi, eylemlerini gerçekleştirdikleri ülkede mevcut rejimi yok ederek yerine Marksist-Leninist bir sistem ve yönetim biçimi kurmaktır.

İkincisi; aşırı milliyetçi, faşist örgütlerdir. Temelde ırkçı bir yaklaşımı kabullenen bu örgütler, benimsedikleri öğreti doğrultusunda ilgili devletin sosyal, kültürel, iktisadi, siyasal ve hukuksal sistemlerinin yeniden düzenlenmesini ana hedef edinir. Çoğunlukla bir lider ve katı merkeziyetçi bir düşünce benimser ve genel "yurttaşlık" yaklaşımının yerine "ırk"prensibine dayalı vatandaşlığı öne plana çıkarır.

Üçüncü ise; dini motifleri baskın olan örgütlerdir. Örneğin, büyük kitleleri kolayca etkileyen dini kendine referans alan gruplar bu düşünceler arasında yer almaktadır. Benzer şekilde, terörizm olgusunun ortaya çıkmasına neden olan ideolojik temellerinden biri olarak din; insanın mayasına konulmuş bir keyfiyet olup ilk insanla birlikte yaşanmaya başlamış ve kesintisiz olarak günümüze kadar da yaşanmaya devam etmiştir. Tarihsel süreç içerisinde pek çok toplumda iktidarı elinde bulunduran güçler, iktidarlarını korumak, iktidarlarının devamını sağlamak ve/veya güçlerine

meşruiyet kazandırmak için, ilk insandan beri kesintisiz olarak yaşanan bu olguyu kullanmaktan ve istismar etmekten çekinmemişlerdir. Bu nedenle de tarihin her döneminde dini referans alan şiddet ve terör hareketlerine rastlamak mümkündür.

Din, yaşanılan her dönemde insanları farklı açılardan etkilediği gibi, değişik zaman ve bölgede farklı algılanması, farklı yorumlanması da söz konusudur. Bu çerçevede, aynı dini gelenek içerisinde yorumlardan biri şiddete yönlendirirken, bir diğeri şiddetin her türlüsünü reddedebilir.

Her din, insanlığa barış ve huzur getirme iddiasıyla ortaya çıkar. Fakat bu iddianın farklı yorum ve yöntemler ile uygulamaya çalışılmasından dolayı birbirinden farklı sonuçlar elde edilir ve arzulanan barış-huzur ortamı bir türlü tesis edilemez. Örneğin, kendi yorumları sonucunda ulaştıkları inanışa ters düşen insanlar, dini referans alan terör örgütlerince sapkın ve kötü olarak nitelendirilerek düşman tanımlamasına dâhil edilirler.

Öyle ki, bir dini gruba katılan insanlara anlatılan din yorumu, o insanların şiddet içeren hareketlere yönelmesinde son derece etkin bir rol oynamaktadır. Bir diğer ifadeyle, dini bakış açısından beslenen ve dini referanslı terör eylemlerinde adı geçen örgütler, dini unsurları genellikle bağlılıklarını mobilize eden bir hareket ideolojisi durumuna getirmektedir.

Mesela grup veya örgüt tarafından çeşitli yollarla sistematik olarak düzenlenen "seminer, kurs, sohbet" gibi toplantılarda üyeler sosyal etkileşim alanına yakınlaştırılarak yeniden sosyalleştirilir. Bu süre zarfında üyelerin kendilerini bu dünyadan daha çok farklı bir dünyada hissedip düşünmeleri, dünyadan zamanla yabancılaşmaları ve özellikle duygusal sömürüye maruz kalmaları söz konusudur.

Dini duyguları kullanan örgütler kutsal kitaplardaki şiddet ile ilgili konuları farklı yorumlayarak kendi gayeleri yönünde uygulayıp hayata geçirdikleri şiddet eylemlerini din ile bağdaştırarak haklılık kazanmaya çalışmaktadırlar. Bu tür örgütler, genellikle uhrevi hayat ile ilgili ümit vermektedir.

Dolayısıyla dinin bu örgütlerce istismar edilmesi, diğer seçeneklere nazaran çok daha kolay olmaktadır. Çünkü dini konulardaki vaatler, şehitlik ve cennet gibi daha çok öldükten sonraki hayata dair konulardır ve hayattayken gerçekleştirilmesi beklenememektedir.

Söz verilen cennete öldürdükten sonra kavuşulacağına göre örgütün emelleri için ölüm kutsal bir olay ve ilahi bir görevdir. Bu bağlamda günümüzde, özellikle dinin ekonomik modelinde sıkça vurgulanan "din pazarlarının" yanı sıra, artık "şehit pazarlarından" da bahsedilmektedir.

Aslında şehitliğin Hıristiyanlık ve İslam gibi dini geleneklerde kutsal sayıldığı kabul edilmekle birlikte dini hareketlerin ve terör örgütlerinin bu kavramı manipüle ettikleri söylenebilir.

Ayrıca,"Bu pazar (Şehitlik Pazarı) bir kere kurulunca onu kapatmakta pek mümkün değildir! Hemen her kültürde ve her coğrafyada değerleri uğruna ölmek isteyen insanların varlığı söz konusudur" demektedir.

Bu nedenle intihar eylemlerini yücelten ve kutsallaştıran dini hareketler ölüme gönderdikleri mensuplarının yerlerini çok kolay doldurabilmektedir. Şiddeti kutsal bir amaçla uyguladıklarına inandıkları için, bu örgütlerin elemanları eylemlerini bir cinayet olarak adlandırmamakta ve dolayısıyla da pişmanlık duymamaktadırlar.

Burada, olaylarla ilgisi olmayan insanların öldürülmesi, toplumda bu örgütlere karşı bir nefret ve antipati oluşturmaya başlar. Fakat bu örgütlerin nazarında toplumun tepkisinin bir değeri yoktur, onlar için önemli olan husus Allah'ın takdiridir.

Örneğin, El Kaide'nin eski lideri Usama bin Ladin, 1998 yılında Küresel İslami Cephe'yi oluşturarak, ABD, İsrail ve ortaklarına karşı cihat ilan etmişti. 1998 yılından sonra farklı ülkelerde ABD Büyükelçiliklerine, askeri kurum ve gemilerine terör girişimlerinde bulunulmuştu. Ayrıca ilk

terör faaliyeti 7 Ağustos 1998 yılında Tanzanya ve Kenya ülkelerinde bulunan ABD elçiliklerine yapılmıştı. Girişimde hedeflenen askerlerin ölmesiyken sivil halkın hayatlarını kaybetmiş olması El Kaide'nin tabanında bir şok yaratmış oldu.

Ancak Iraklı Memduh Mahmut Selim'in, İbn Teymiyye'ye atıfta bulunarak vermiş olduğu fetvada, Dar-ül Harpte devam eden cihatta sivil halkın da öldürebileceğini duyurması üzerine, örgüt için meşruiyet problemi çözülmüştür. Fetvaya göre; "ölen masum siviller cennete giderek mükâfat görürken, masum olmayanlar ise hak ettikleri cezayı bulmuş olacaklardır."

Bu çerçevede kendini dini açıdan farklı gören insanlar, örgütlerin hedefleri doğrultusunda daha kolay yönlendirilebildikleri için manevi duygularla yapılan terörizm, diğer fikirler ile beslenen terörizmden daha kuvvetlidir.

Bu sebeple iyi eğitimli ve oldukça zengin kesimden gelen, dışarıdan bakıldığında bir sıkıntısı olmayanların, teröre başvurabilmeleri ya da radikal örgütlere katılmalarının nedeni örgüt düşüncesine inanıştır diyebiliriz.

Günümüzde din temelli terör eylemlerine verilebilecek en iyi örnekler; El-Kaide ve 2014'te ortaya çıkan ve El Kaide'den daha köklü eylemlerde bulunan Irak Şam İslam Devleti'dir (IŞİD). Nitekim söz konusu örgütler yayımladıkları propaganda bildirilerinde, tüm eylem ve faaliyetlerini Kur-an'dan ayetletlerle İslam ile bağdaştığına dikkat çekerek, İslam düşmanlarını etkisiz kılmak adına gerçekleştirdilerini savunuyor.

Mevcut aşamada ise üzerinde ciddi bir şekilde düşünülmesi gereken, "IŞİD ve El-Kaide gibi örgütlerin ideolojisi ve pratiğinin teolojik referanslar ışığında çürütülüp çürütülmediğidir!"

(Yazılar, yazarların görüşlerini yansıtmaktadır. Rûdaw Medya Grubu'nun kurumsal bakış açısıyla örtüşebilir ya da örtüşmeyebilir.)

PAYLAŞ

Yorumlar

Misafir olarak yorum yazın ya da daha etkili bir deneyim için oturum açın

Yorum yazın

İsim ve soyisim

Email

Yorum

GÖNDER

Son paylaşılanlar

(https://www.rudaw.net/turkish/opinion/27042021)

Bir Kürt felsefesi: İşrakilik (https://www.rudaw.net/turkish/opinion/27042021)

(https://www.rudaw.net/turkish/opinion/24042021)

Firavunların Altın Geçiti ve Kürtler (https://www.rudaw.net/turkish/opinion/24042021)

(https://www.rudaw.net/turkish/opinion/17042021)

Türkleştirilen Kraliçe Puduhepa (https://www.rudaw.net/turkish/opinion/17042021)

(https://www.rudaw.net/turkish/opinion/06042021)

Doğu’nun ilk kadın tarihçisi: Mesture Mahşeref Xanım (https://www.rudaw.net/turkish/opinion/06042021)

(https://www.rudaw.net/turkish/opinion/050420211)

İngiltere Kürdistan Bölgesi’nin dostudur (https://www.rudaw.net/turkish/opinion/050420211)

Rudaw'la hep güncel kalın

Rudaw Mobil uygulamasını indir

Download on the App Store
(https://itunes.apple.com/us/app/rudaw/id630574728?mt=8)

GET IT ON Google Play
(https://play.google.com/store/apps/details?id=com.borninteractive.rudaw)

Gizlilik politikası

Şartlar ve koşullar

© Telif hakları tümülye Rûdaw'a aittir 2021. Tüm hakları saklıdır.